

do něho přípustna. Ve věci samé však jest dovolání, uplatňující nesprávné právní posouzení, důvodným. Odvolací soud odmítl žalobu z toho důvodu, že prý žalobkyně nežádá náhradu škody, kterou by prý v případě zavinění žalované strany mohla dle § 1447 obč. zák. požadovati, nýbrž prý jednostranně od smlouvy výměnkářské ustupuje a na místo naturalii relutum v penězích žádá. Avšak tomu není tak. Žaloba zní na náhradu za neposkytování výměny a opírá se o to, že žalovaná žalobkyni dne 3. září 1919 po hlavě pobila, zranění jí způsobila, satanů a čarodějnic nadala a dále vyhrůžku pronesla, která níže uvedena bude, i dovozuje z toho, že žalobkyně, jsouc ohrožena, byla nucena z výměny odejít a musí nyní platiti za výživu 5 K denně, kterýž obnos tedy žalovaná že jest jí povinna hraditi. Jde tu tedy opravdu o nárok na náhradu škody založený na to, že žalovaná, ohrožujíc žalobkyni, znemožnila jí tím používati výměny a tak vinou svou (tím se případ liší od případu § 1042 obč. zák.) uvrhla jí v náklad, který by byl žalobkyni bez tohoto zavinění žalované nevzešel. Je to nárok na náhradu dle obecných norem XXX. kapitoly obč. zákona, zejména dle § 1295 tamže, nikoli o nárok dle § 1447 posl. věta obč. zák., jak odvolací soud za to má, neboť tento předpis jednak předpokládá náhodu a vylučuje tedy zavinění, a jednak zakládá nárok z bezdůvodného obohacení a nikoli z náhrady škody. Jedná se tedy jen o to, zda opravdu žalovaná zachovala se tak, že žalobkyni činí to nemožným, aby dále s ní společně bydlila a s ní se stravovala, zda tedy, jak správně prvý soudce vystihuje, v žalobkyni vznikl z toho takový vnitřní stav, který jí zabraňuje, ve společenství se žalovanou setrvati. K tomu sluší uvést, že žalobkyně tvrdí, že krom hořejšího zranění a nadávek žalovaná ještě se vyslovila, že ji zabije, co jí na tom stojí, když už se děla, že bude sedět zase — vyhrůžka to, s kterou se nižší stolice vůbec neobíraly, žádného zjištění o ní neučinivše, ačkoliv by lehce padala na váhu, pak-li by se ukázalo, že se stala a že ji žalobkyně vzhledem ke všem okolnostem byla oprávněna bráti vážně, a ačkoliv o ní nabídnut byl aspoň důkaz výslechem stran.

Čís. 710.

§ 1154 b) obč. zák. Nárok na nejvýše týdenní úplatu podrží zaměstnanec i tehda, byl-li déle než jeden týden nemocen. Týdnem nerozumí se 7 pracovních dnů, nýbrž týden kalendářní.

(Rozh. ze dne 12. října 1920, Rv II 204/20.)

Žalující horník byl nemocen od 29. prosince 1919 do 8. února 1920. V době od 31. prosince 1919 do 4. ledna 1920 včetně se v celém revíru žalované báňské společnosti stávkovalo. Žalobce domáhal se náhrady mzdy zprvu za 7 dnů a když mu žalovaná zaplatila mzdu za prvé dva dny nemoci (29. a 30. prosince), obmezil žalobu na zbývajících 5 dnů. Procesní soud své stolice žalobě vyhověl. Důvody: Podle § 1154 b) obč. zák. přísluší žalobci nárok na mzdu za dobu jeden týden nepřevyšující. Dobou tou rozuměti jest 7 dní, kdy se skutečně pracovalo a žalovaný pro svou nemoc nemohl pracovati. Dny stávky nelze do doby té počítati, aniž neděli, poněvadž dny ty nelze pokládati za skutečné dny

pracovní. Přísluší proto žalobci nárok na mzdu za dny po stávce následující, kdy se pracovalo. O d v o l a c í s o u d zamítl žalobu. D ů v o d y: Žalovaná strana vytýká prvnímu rozsudku nesprávné právní posouzení ve dvou směrech: 1. Že § 1154 lit. b) obč. zák. se nevztahuje na případy, kde nemoc dělníka, jako v tomto případě, trvala déle než týden, 2. že první soudce mohl přisouditi jen nedoplatek mzdy za první týden nemoci, a nikoli za prvních 7 pracovních dnů nemoci. Onu výtku nelze uznati za oprávněnu. Dlužno sice připustiti, že doslov § 1154 b) obč. zák. nasvědčoval by výkladu, který tomuto zákonnému ustanovení dává strana žalovaná, že totiž při nemoci trvající déle než jeden týden, zaměstnavatel dělníku není povinen ničeho platiti, tento výklad odporoval by však jiným předpisům zákonným, spadajícím do téže kategorie. Ve všech nových zákonech, upravujících poměr námezdní nebo služební, jmenovitě v zákoně o obchodních pomocnících a o úřednících velkostatkářských, jest uznán nárok zaměstnance na služební úplatu pro určitou dobu na počátku jeho nemoci. Občanský zákon v § 1156 uznává toto právo výslovně ohledně zaměstnanců přijatých do soukromé domácnosti. Německý i švýcarský zákoník, jejichž předpisy se třetí novela ku občanskému zákonu při nové úpravě služební smlouvy řídila, uznávají rovněž nárok zaměstnance, na delší čas onemocnělého, aby mu na krátkou dobu při počátku jeho nemoci byla mzda vyplacena. Vládní návrh třetí novely, jakož i zpráva panské sněmovny rovněž výslovně tento nárok uznávají a zpráva komise panské sněmovny tvrdí, že nárok tento jest ve přijatém znění § 1154 b) obč. zák. zahrnut. Také všeobecná praxe posud nárok tento uznává, a sama žalovaná společnost připojila se k tomuto výkladu tím, že žalobci za první 2 dny jeho nemoci mzdu vyplatila. Nebylo by spravedливо, by dělník, onemocněv na dobu delší jednoho týdne, byl hůře na tom, než dělník onemocněvší jenom na týden, a podrývalo by to dělnickou morálku. Bylo by také nesnadno určit na počátku nemoci, kdy se pravidelně neví, jak dlouho trvati může a jak dlouho trvati bude, zda mzda se má vyplácet čili nie. Z tohoto důvodu musil by býti žalobcův nárok uznán. Odvolací soud však připojuje se k vývodům odvolacím, pokud vytýkají prvnímu rozsudku, že podle § 1154 b) obč. zák. nelze onemocněvšímu dělníku přiřknouti mzdu za prvních 7 pracovních dnů nemoci, nýbrž pouze za první týden nemoci. Slovo »jeden týden« v citovaném paragrafu nevztahuje se na vyměření mzdy, nýbrž na určení délky nemoci nebo zaneprázdnění, a smysl zákona jest ten, aby dělníku bylo nahrazeno to, oč nemocí za její první týden byl připraven. Kdyby byl zákon měl ten úmysl, který mu první soudce podkládá, byl by to musil výslovně říci a jmenovitě místo výrazu »jeden týden« užiti slov »7 pracovních dnů«. Výklad prvního soudce nelze srovnati také s předpisem, že ustanovení toto platí pouze v případech, kde dělník již aspoň 14 dnů byl zaměstnán. Nelze pochybovati, že by byl musil říci místo toho, že platí o dělnících, kteří byli zaměstnáni již aspoň 14 dnů pracovních. Nelze opomenouti také okolnosti, že v jednotlivých průmyslových odvětvích a v jednotlivých obdobích časových se v týdnu pracuje velmi různý počet dnů, a že v dobách částečné nezaměstnanosti by se doba 7 pracovních dnů mohla rozšířiti na několik týdnů. V úvahu by mohlo ještě přijíti, zda žalobce přece neměl dostati zažalovaný zbytek mzdy, poněvadž tento zbytek připadá na 5 dní z prvního týdne nemoci žalobcovy, ve kterých se v horním revíru nepracovalo, poněvadž byla všeobecná hornická

stávka. Žalobce by mohl tvrditi, že za stávku nemohl a že, kdyby nebyl býval nemocen, byl by přes stávku přece pracoval. V té příčině jest však rozhodujícím doznání žalobcovo, že v ony dny se v celém horním revíru stávkovalo a mzda nebyla dělnictvu vůbec vyplácena. Žalobce sám v odvolacím sdělení uznává, že otázka tato není pro spor směrodatnou, a nutno proto souditi, že i on, kdyby nebýval byl nemocen, byl by se stávky zúčastnil a mzdu za 5 stávkových dnů nebyl obdržel. Po právu může žalobce tedy žádati mzdu jen za první dva dny své nemoci a tu již obdržel.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání, opírajícímu se o dovolací důvod §u 503 čís. 4. c. ř. s. nelze přiznati úspěchu, neboť posouzení sporu soudem odvolacím po stránce právní odpovídá zákonu a odůvodnění rozsudku v odpor vzatého jest plně přisvědčiti, proč se na ně poukazuje. Zákon neposkytuje opory pro názor dovolatelův, že týdnem §u 1154 b) obč. zák. jest rozuměti sedm pracovních dnů; týden §u 1154 b) obč. zák. jest bližším určením slov »na dobu poměrně krátkou«, vyjadřuje až jak daleko jde tato »krátká doba«; jest tedy slova toho užito v obvyklém slova toho smyslu, ve smyslu téhodne dle kalendáře. Tím padají dedukce dovolání založené na nesprávném názoru, jakoby týdnem §u 1154 b) obč. zák. bylo rozuměti sedm pracovních dnů. Soud dovolací však přisvědčuje odůvodnění soudu odvolacího i v tom směru, ve kterém strana žalovaná právní názor jeho napadá, nepokládaje za správný názor žalované strany, že na placení mzdy v prvním týdnu nemoci má jen onen zaměstnanec nárok, jenž nebyl déle než týden nemocí od práce zdržen. I v tomto směru poukazuje se na případné odůvodnění rozsudku soudu odvolacího, jež vyvrátiti vývody dovolací odpovědi nejsou s to.

Čís. 711.

Společnost s ručením omezeným.

Nařízení ze dne 3. září 1918, čís. 323 ř. zák. spadá do rámce zmocňovacího zákona ze dne 24. července 1917, čís. 307 ř. zák.

(Rozh. ze dne 19. října 1920, R I 818/20.)

Rejstříkový soud zamítl zápis společnosti s r. o., poněvadž ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvy obchodu a financí podalo ve smyslu § 1 ministerského nařízení ze dne 3. září 1918, č. 323 ř. zák. odpor proti zápisu této společnosti s r. o. do obchodního rejstříku. Rekur sní soud usnesení potvrdil. Důvody: Nařízení ze dne 3. září 1918, čís. 328 ř. zák., vydané na základě zákona ze dne 24. července 1917, č. 307 ř. zák., nebylo v době vydání napadeného rozhodnutí nijakým pozdějším předpisem ani ústavního zákona, ani obyčejného zákona, ani moci výkonné zrušeno. Bylo platnou normou a po jejím rozumu byl soud prvé stolice vázán na projev ministerstva vnitra, jímž podalo odpor proti požadovanému rejstříkovému zápisu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolací stížnosti.